

Низоми гурӯҳбандии (таксономияи) лоиҳаҳои «сабз»

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Низоми гурӯҳбандии (таксономияи) лоиҳаҳои «сабз» (минбаъд - Низом) ҷиҳати амалисозии Стратегияи рушди иқтисоди «сабз» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2023-2037 таҳия шудааст.

2. Низоми мазкур бо мақсади муайян намудани меъёрҳои дахлдори интихоби лоиҳаҳои «сабз» ва маблағгузорию онҳо таҳия шуда, барои гурӯҳбандии лоиҳаҳои «сабз» бо муқаррар намудани нишондиҳандаҳои ниҳоии миқдориву сифатӣ, коҳиш додани таъсири манфӣ ба муҳити зист тавассути истифодаи самараноки захираҳои табиӣ инчунин таъмини суботи иҷтимоӣ равона шудааст.

3. Дар Низоми мазкур усулҳои муайянсозии намудҳои фаъолияти мансуб ба таксономия дар асоси таҷрибаи пешқадами байналмилалӣ таҳия гардида, ба қонунгузорию амалкунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқ карда шудааст.

4. Низом барои ҳамоҳангсозӣ бо Ҳадафҳои рушди устувор, амалисозии уҳдадориҳо дар самти ҳифзи муҳити зист ва таъмини эътимоднокию маблағгузорию «сабз» мусоидат намуда, намудҳои афзалиятноки фаъолияти иқтисодиро дар бар мегирад, аз ҷумла:

1) таснифкунандаи умумии фаъолияти иқтисодӣ (минбаъд - ТУНФИ), ки аз ҷониби шахсони ҳуқуқӣ, филиалҳо ва намояндагӣҳо (субъектҳои хоҷагидорӣ) ҳангоми бақайдгирӣ эълон карда мешавад;

2) тавсифоти лоиҳаҳо ва технологияҳо, ки ба гурӯҳбандии лоиҳаҳои «сабз» дохил мешаванд;

3) ҳадди ниҳоии меъёрҳои миқдорӣ ва сифатӣ барои фаъолияти иқтисодӣ, дороиҳо ва лоиҳаҳои «сабз» эътирофшаванда.

2. МАВЗУИ ТАНЗИМ ВА ДОИРАИ ТАТБИҚ

5. Низоми мазкур танзими самтҳои зерини амалисозии таксономияро муайян менамояд:

1) мувофиқат ба амалияи пешқадами ҷори намудани таксономия бо мақсади таъмини сармоягузорию устувор;

2) рушди бозори маблағгузорию «сабз» ва суғуртаи бозори сармояи «сабз»;

3) баланд бардоштани шаффофияти низоми сармоягузорӣ ва маблағгузорию «сабз» ҳангоми амалисозии лоиҳаҳои «сабз»;

4) таъмини афзалиятнокии равандҳои мутобиқшавӣ ва сабук кадани оқибатҳои тағйирёбии иқлим бо истифода аз меъёрҳои экологӣ;

5) таҳкими низоми идоракунии хавфҳои офатҳои табиӣ ва ҳифзи захираҳои об;

6) амалисозии иқтисодиёти даврӣ, аз ҷумла тавассути кам кардани партовҳои газҳои гулхонаӣ;

7) назорат ва пешгирии ифлосшавии ҳаво, об ва замин;

8) ҳифз, барқарорсозӣ ва беҳтар намудани ҳолати нигоҳдории гуногунии биологӣ.

3. НАМУДҲОИ ФАЪОЛИЯТ, МАҲАКҲО ВА МЕЪЁРҲО

6. Дар доираи Низоми мазкур маҳакҳои зерин ҳамчун устувор эътироф мегарданд:

1) саҳми назаррас дар расидан ба ҳадафҳои экологиву иҷтимоӣ, аз ҷумла коҳиши партовҳои газҳои гулхонаӣ, мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим, ҳифзи захираҳои об, нигоҳдории гуногунии биологӣ ва баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ;

2) нарасонидани зарари ҷиддӣ ба вазъи экологиву иҷтимоӣ;

3) таъмини мутобиқатӣ ба меъёрҳои экологии дар сатҳи милли муқарраргардида;

4) риояи стандарту талабот дар соҳаи ҳифзи меҳнат ва ҳуқуқи кормандон.

7. Низоми мазкур намудҳои фаъолияти зеринро танзим менамояд:

1) дар соҳаи манбаъҳои барқароршавандаи энергия (энергияи обӣ, шамолий, офтобӣ, гидрогенӣ, геотермалӣ, биоэнергия, занҷираи таъминот ва инфрасохтори ёрирасон барои манбаъҳои барқароршавандаи энергия);

2) дар соҳаи баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ (баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ дар иншооти саноатӣ, дар муассисаҳои бучетӣ ва коммуналӣ, биноҳои истиқоматӣ ва маъмурӣ);

3) сохтмони биноҳои «сабз» (амалисозии равандҳои сохтмон бо дарназардошти меъёрҳои экологӣ ва истифодаи масолеҳи сохтмони мувофиқ ба инфрасохтори «сабз»);

4) назорат ва пешгирии ифлосшавии муҳити зист (риояи талаботи экологӣ, аз ҷумла талабот ба сифати ҳаво, об ва замин);

5) назорати истифодаи захираҳои об ва муомилот бо партовҳо (таъмини истифодаи самараноки захираҳои об, идоракунии партовҳо ва обҳои партов);

6) амалисозии кишоварзии органикӣ, истифодаи замин, нигоҳдории ҷангал, ҳифзи гуногунии биологӣ ва экотуризм;

7) танзими соҳаи нақлиёти «сабз» (ҷорӣ намудани нақлиёти барқӣ, технологияҳои рақамӣ ва инфрасохтори муосири «сабз»).

8. Низом меъёрҳои зеринро дар бар мегирад:

1) чузъҳои асосии таксономияи маблағгузори «сабз» саҳми назаррас, нарасонидани зарари ҷиддӣ ва кафолатҳои ҳадди ақалли иҷтимоӣ мебошанд, аз ҷумла:

- саҳми назаррас, яъне фаъолияти иқтисодӣ бояд ҳадди ақал ба расидан ба як ҳадафи мушаххаси экологӣ таъсири мусбат ва назаррас дошта бошад;

- нарасонидани зарари ҷиддӣ, яъне кафолати расонидани саҳми мусбат ба як самт бе расонидани зарар ба дигар самти он;

- кафолатҳои ҳадди ақали иҷтимоӣ, яъне таъмини суботи иҷтимоӣ;

2) фаъолият набояд аз технологияҳои дорои сатҳи партовҳои баланди ихроҷи газҳои гулхонаӣ вобастагии дарозмуддат дошта бошад;

3) дар доираи фаъолияти иқтисодӣ қарорҳои татбиқшаванда хавфҳои иқлимиро бояд ба таври назаррас коҳиш диҳанд;

4) хавфҳои марбут ба камобӣ, сифати об ва фишори об бояд то ҳадди имкон муайян, арзёбӣ ва кам карда шаванд;

5) ҷойгиркунии истехсолот дар минтақаҳои аз нуқтаи назари гуногунии биологӣ ҳассос ва ё дар наздикии онҳо, гузаронидани арзёбии таъсир ва андешидани чораҳо ҷиҳати коҳиш додани он.

9. Бо мақсади ҷалби маблағгузори «сабз» лоиҳаҳо бояд ба талаботи зерин ҷавобгӯ бошанд:

1) мутобиқи талаботи таксономияи миллӣ ё байналмилалӣ ҳамчун устувор тасниф карда шаванд;

2) маблағҳои ҷалбшаванда бояд танҳо ба лоиҳаҳои «сабз» ва мақсадҳои таъиноти иҷтимоӣ равона гарданд;

3) таъмини шаффофият ва ҳисоботдиҳӣ бо ифшои ҳатмии маълумот дар бораи мақсади лоиҳа, нишондиҳандаҳои самаранокӣ ва истифодаи воқеии маблағҳо;

4) мавҷудияти низоми мониторинг ва арзёбии таъсири экологӣ ва иҷтимоӣ (коҳиши партовҳои CO₂, сарфҳои захираҳо ва манфиатҳои иҷтимоӣ);

5) гузаронидани тасдиқи мустақили аудитори мутобиқати лоиҳа ба стандартҳои муқарраршудаи экологиву иҷтимоӣ;

6) мутобиқат ба принципҳои байналмилалӣ стандартҳои ЭИИ (ESG).

10. Бо мақсади пешгирии амалияи муаррифии беасоси лоиҳаҳо ҳамчун ҷавобгӯӣ ба талаботи принципҳои «сабз», Низоми мазкур самтҳои зеринро пешбинӣ менамояд:

1) муқаррар намудани меъёрҳои дақиқ ва ченшаванда бо муайян намудани нишондиҳандаҳои мушаххаси экологиву иҷтимоӣ;

2) таъмини истифодаи таснифот ва истилоҳоти ягона бо мақсади истисноии тафсириҳои гуногун дар мафҳумҳои «сабз», «устувор» ва «экологӣ»;

3) ифшои ҳатмии иттилоот бо пешниҳоди ҳисоботҳои мунтазам оид ба истифодаи маблағҳо ва натиҷаҳои бадастомада;

4) ҷори намудани механизмҳои назорат ва санҷиши мустақил бо ҷалби аудиторони беруна ва мақомоти ваколатдор;

5) муқаррар намудани ҷавобгарӣ барои пешниҳоди маълумоти носаҳеҳ Ҳангоми пешниҳоди лоиҳа;

6) таъмини шаффофият ва дастрас будани маълумот дар бораи лоиҳаҳо ва таъсири воқеии онҳо.

11. Намудҳои пешниҳодшавандаи фаъолият бо меъёрҳои интихоб аз инҳо иборат мебошанд:

1. Истеҳсоли неруи барқ	
1.1. Истеҳсоли неруи барқ дар неругоҳҳои барқи обӣ (то 10 МВт)	
1. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Неругоҳҳои барқи обии хурд (то 10 МВт)
2. Рамзи ТУНФИ	35.11.2
3. Тавсифот	Соҳтмон ё ба истифода додани иншооти истеҳсоли неруи барқ бо истифода аз неругоҳҳои барқи обӣ. Неругоҳҳои барқи обие, ки иқтисодии умумии онҳо то 10 мегаватт мебошад ва онҳо дар дохили як маҷмааи неругоҳҳои барқи обӣ ҷойгир шудаанд
1.2. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
4. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Фаъолият ба истеҳсоли неруи барқ аз ҳисоби неругоҳҳои барқи обӣ равона карда шудааст
5. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (Ҳангоми зарурат)
1.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
6. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
7. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
8. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои мушаххасе, ки бо қонунгузориҳои миллиӣ дар соҳаи захираҳои обӣ алоқаманданд
9. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
10. Иқтисодии даврагӣ	Меъёрҳои умумӣ
11. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.4 Истеҳсоли неруи барқ дар неругоҳҳои барқи обӣ (аз 10 то 100 МВт)	
12. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Неругоҳҳои барқи обии миёна (аз 10 то 100 МВт)
13. Рамзи ТУНФИ	35.11.2

14.Тавсифот	Неругоҳҳои барқи обӣ бо иқтисори умумии муқарраршуда аз 10 то 100 мегаватт (МВт)
1.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
15. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	<p>Фаволият ба як ё якчанд меъёрҳои зерин мутобиқат мекунад:</p> <ul style="list-style-type: none"> - неругоҳи барқи обӣ дар маҷрои дарё ҷойгир аст ва обанбори сунъӣ надорад; - иқтисори қиёсии неругоҳи барқи обӣ аз 5 Вт/м² зиёд мебошад; - партовҳои газҳои гулхонаӣ ҳангоми истеҳсоли нури барқ дар неругоҳи барқи обӣ камтар аз 100 г СО₂е/кВт соатро ташкил медиҳад; - нишондиҳандаҳои миқдории партовҳои газҳои гулхонаӣ аз ҷониби тарафи сеюми мустақил санҷида мешавад
16. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
1.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
17. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
18. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
19. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои мушаххасе, ки бо қонунгузори кишвар дар соҳаи истифодаи об алоқаманданд
20. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
21. Иқтисодиёти даврагӣ	Меъёрҳои умумӣ
22. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.7. Истеҳсоли нури барқ тавассути истифодаи технологияҳои офтобӣ: иншооти энергетикаи офтобӣ	
23. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Иншооти истеҳсоли нури барқ
24.Рамзи ТУНФИ	35.11.5
25. Тавсифот	Неругоҳҳои барқи офтобии мутамарказ ва ғайримарказонидашуда, аз ҷумла насби неругоҳҳои барқи офтобии фотоэлектрикӣ ва неругоҳҳои барқи офтобии ғайримарказонидашуда
1.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
26. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
27. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)

1.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
28. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
29. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
30. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
31. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
32. Иқтисодиёти даврагӣ	Меъёрҳои умумӣ
33. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.10. Истеҳсоли энергия аз биоэнергия бо таъмини додани гармӣ/сардӣ ва истеҳсоли неруи барқ (когенератсия) аз энергияи офтоб	
34. Лоихаи «сабз», зерлоиха	Иншооти истеҳсоли маҳсулоти биоэнергетика
35. Рамзи ТУНФИ	38.21.0, 72.11.0
36. Тавсифот	Таҷҳизот барои истеҳсоли сӯзишвории биологӣ, гаҳзои биологӣ ва маҳсулоти дигари биоэнергетикӣ, аз ҷумла корхонаҳо оид ба оmodасозии сӯзишворӣ, корхонаҳои коркарди пешакӣ ва дастгоҳҳои коркарди биологӣ
1.11. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
37. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Ҳиссаи ниҳии ҳадди ақали партовҳо 50 фоиз ё 300 грамм CO ₂ e/кВт.соат ва риояи нишондиҳандаҳои ҳаддии партовҳо SO ₂ , NO _x ва CO
38. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
1.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
39. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
40. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
41. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
42. Ифлосшавӣ	Нишондиҳандаҳои махсуси таъсир бояд муайян карда шаванд
43. Иқтисодиёти даврагӣ	Меъёрҳои умумӣ
44. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.13. Истеҳсоли энергия тавассути истифодаи технологияҳои офтобӣ ва насби гармкунакҳои офтобӣ	
45. Зербахши «лоихаҳои	Истеҳсолоти гармӣ ва неруи барқ

сабз»	
46.Рамзи ТУНФИ	38.21.0
47. Тавсифот	Дастгоҳҳои энергетикӣ, ки бо биомасса ва биогаз кор мекунад, неругоҳҳои барқи гармӣ, ки бо биомасса кор мекунад, истифодаи партовҳои соҳаҳои кишоварзӣ ва чангалпарварӣ барои истеҳсоли неруи барқ
1.14. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
48. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
49. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
1.15. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
50. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
51. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
52. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
53. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
54. Иқтисодиёти даврагӣ	Татбиқнашаванда
55. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.16. Занҷираи таҳвил ва инфрасохтори ёрирасон барои мабаъҳои барқароршавандаи энергия	
56. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
57. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Занҷираи таҳвил ва инфрасохтори ёрирасон барои энергияи барқароршаванда
58.Рамзи ТУНФИ	28.11.2, 28.12.0, 28.13.1, 28.13.2, 28.14.0
59. Тавсифот	Корхонаҳо оид ба истеҳсол ва (ё) васл кардани кубурҳои обӣ (гидротурбинаҳо), чузъҳои фотоэлектрикӣ, панелҳои офтобӣ
1.17. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
60. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
61. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
1.18. Меъёрҳои истиснокундаи расонидани зарари ҷиддӣ	
62. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда

иқлим	
63. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
64. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
65. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
66. Иқтисодиёти даврагӣ	Татбиқнашаванда
67. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
1.19. Занҷираи таҳвил ва инфрасохтори ёрирасон барои манбаъҳои барқароршавандаи энергия ва низоми нигоҳдории энергияи барқароршаванда	
68.Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
69. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Низоми нигоҳдории энергияи барқароршаванда
70.Рамзи ТУНФИ	27.20.0, 27.90.9
71. Тавсифот	Батареяҳо, конденсаторҳо, дастгоҳҳои нигоҳдории энергия дар ҳавои фишурда, низомҳои калони нигоҳдории энергия, инчунин иқтидорҳои истеҳсолӣ барои оmodасозии онҳо
1.20. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
72. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
73. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
1.21. Меъёрҳои роҳ надодан ба расонидани зарари ҷиддӣ	
74. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
75. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
76. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
77. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
78. Иқтисодиёти даврагӣ	Татбиқнашаванда
79. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2. Самаранокии энергетикӣ	
2.1. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ дар иншооти саноатӣ	
80. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Насби таҷҳизот барои неругоҳҳои барқӣ ва марказҳои гармидиҳӣ
81.Рамзи ТУНФИ	35.11.1, 35.30.5

82. Тавсифот	Насб ва истифодаи таҷҳизот барои истеҳсоли неруи барқ ва гармӣ
2.2. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
83. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Кам кардани истеъмоли энергия ба 20 фоиз нисбат ба сатҳи пеш аз татбиқи лоиҳа
84. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
2.3. Меъёрҳои роҳ надодани расонидани зарари ҷиддӣ	
85. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
86. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
87. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
88. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
89. Иқтисодиёти даврагӣ	Идоракунии партовҳо бо мақсади таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди таҷҳизот дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо
90. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2.4. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ дар низоми истеҳсол, интиқол ва тақсимоти энергия	
91. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
92. Зербарзи лоиҳаҳои «сабз»	Таъмини самаранокии энергетикӣ дар низоми истеҳсол, интиқол ва тақсимоти энергия
93. Рамзи ТУНФИ	27.11.00
94. Тавсифот	Навсозии хатҳои интиқоли барқ, сохтмони зеристгоҳҳо ва ҷорӣ намудани низоми муосири тақсимоти барқ барои коҳиш додани истеъмол ва талафоти энергия
2.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
95. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Кам кардани талафоти энергия ба на камтар аз 20 фоиз нисбат ба сатҳи пеш аз татбиқи лоиҳа
96. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
2.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
97. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
98. Мутобиқшавӣ ба	Меъёрҳои умумӣ

тағйирёбии иқлим	
99. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
100. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
101. Иқтисодиёти даврагӣ	Идоракунии ва истифодаи самараноки таҷҳизоти барқӣ бо таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунии ё коркарди дубораи он дар анҷоми муҳлати хизмати он
102. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2.7. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ тавассути қорӣ намудани гармидиҳии марказонидашуда	
103. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
104. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Гармидиҳии марказонидашуда
105. Рамзи ТУНФИ	25.21.0, 33.11.2
106. Тавсифот	Навсозии низоми гармидиҳии марказонидашуда бо истифода аз дастгоҳҳои хурди тавлидкунандаи гармӣ ва технологияҳои муосири сарфакунандаи энергия
2.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
107. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Кам кардани талафоти гармидиҳӣ ба андозаи на камтар аз 20 фоиз нисбат ба сатҳи пеш аз татбиқи лоиҳа
108. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
2.9. Меъёрҳои роҳ надодани расонидани зарари ҷиддӣ	
109. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
110. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
111. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
112. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
113. Иқтисодиёти даврагӣ	Идоракунии ва истифодаи самараноки таҷҳизоти техникии гармидиҳӣ бо таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунии ё коркарди дубораи он дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо
114. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2.10. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ тавассути истифодаи маҳсулоти каммасраф дар бахшҳои давлатӣ ва хусусӣ	
115. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
116. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Самаранокии энергетикӣ маҳсулот

117.Рамзи ТУНФИ	27.51.1, 27.51.2, 27.90.9
118. Тавсифот	Истеҳсол, харид ва истифодаи маҳсулоти каммасрафи энергетикӣ (бо дараҷаи баланди самаранокии энергетикӣ)
2.11. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
119. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мавҷудияти нишондоди баландтарини самаранокии энергетикӣ барои намуди дахлдори маҳсулот, аз ҷумла тамғагузори энергетикӣ мутобиқи стандартҳои муқарраргардида
120. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
2.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
121. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
122. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
123. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
124. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
125. Иқтисодиёти даврагӣ	Идоракунии самараноки таҷҳизоти самараноки энергетикӣ барои таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораи он дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо
126. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2.13. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ тавассути қорӣ намудани хизматрасониҳои энергитики дар бахшҳои давлатӣ ва хусусӣ	
127. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
128. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Хизматрасониҳои энергитикӣ
129.Рамзи ТУНФИ	33.20.0
130. Тавсифот	Хизматрасониҳои энергетикӣ ба истифодабарандагони ниҳоии энергия, аз ҷумла иншооти саноатӣ, биноҳо ва инфрасохтори нақлиётӣ, гузаронидани аудити энергетикӣ ва идоракунии шартномавӣ
2.14. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
131. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мутобиқи ISO 50001 «Низомҳои идоракунии энергия - Талабот бо роҳнамо оид ба татбиқ» ва стандартҳои байналмилалии эътирофшуда
132. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)

2.15. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
133. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
134. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
135. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
136. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
137. Иқтисодиёти даврагӣ	Хизматрасониҳои энергетикӣ бо истифодаи таҷҳизоти каммасраф, ки барои истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораи он дар анҷоми муҳлати хизмат имконият медиҳад
138. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
2.16. Баланд бардоштани самаранокии энергетикӣ дар биноҳои тиҷоратӣ, ҷамъиятӣ, истиқоматӣ ва саноатӣ	
139. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
140. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Таъмини самаранокии энергетикӣ дар биноҳои тиҷоратӣ, ҷамъиятӣ, истиқоматӣ ва саноатӣ
141. Рамзи ТУНФИ	33.20.0, 41.10.0, 41.20.1 41.20.2, 41.20.3, 41.20.4, 43.29.8, 43.32.0, 36.00.0, 37.00.0
142. Тавсифот	Истифодаи оқилонаи энергия ва об, аз ҷумла дар системаҳои равшандиҳӣ, техника ва таҷҳизоти маишӣ, системаҳои гармидиҳӣ ва хунуккунӣ, тасмимҳои меъморӣ ва сохтмонӣ, системаҳои обтаъминкунӣ, таҷҳизот барои коркарди обҳои партов ва ҷамъовариҳои оби борон
2.17. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
143. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мавҷудияти стандартҳо ва сертификатҳои экологӣ, аз ҷумла ЛЭД (LEED), ЭДҶИ (EDGE), БРИАМ (BREEAM), ДҶНВ (DGNB) инчунин тамғаи сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ
144. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
2.18. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
145. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
146. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
147. Истифодаи устувори	Меъёрҳои умумӣ

захираҳои об	
148. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
149. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини самаранокии энергетикӣ дар биноҳои тичоратӣ, ҷамъиятӣ, истиқоматӣ ва саноатӣ тавассути истифодаи аз ҷиҳати энергетикӣ самараноки таҷҳизоти дорои сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати он пешбинӣ менамояд
150. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
3. Биноҳои экологӣ	
3.1 Сохтмони биноҳои нави ҷавобгӯ ба талаботи экологӣ	
151. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
152. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Сохтмони биноҳои нави «сабз» (тичоратӣ, ҷамъиятӣ, саноатӣ ва истиқоматӣ)
153. Рамзи ТУНФИ	33.20.0, 41.10.0, 41.20.1 41.20.2, 41.20.3, 41.20.4, 43.29.8, 43.32.0, 36.00.0, 37.00.0
154. Тавсифот	Таъмини истифодаи самаранокии энергия ва об, аз ҷумла дар истифодаи масолеҳи баландсифати меъморӣ, дастгоҳҳо ва таҷҳизоти каммасрафи энергия ва об, инчунин технологияҳои муосири сохтмонӣ бо сарфи ками энергия ва об
3.2. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
155. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мавҷудияти стандартҳо ва сертификатҳои экологӣ, аз ҷумла ЛЭД (LEED), ЭДҶИ (EDGE), БРИАМ (BREEAM), ДҶНВ (DGNB), тамғагузори энергетикӣ ЮС ЭНЕРҶИ СТАР (US Energy Star) ва сертификатҳои самаранокии энергетикӣ, ки дар Иттиҳоди Аврупо истифода мешаванд
156. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
3.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
157. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
158. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
159. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
160. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ

161. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини самаранокии энергетикӣ ҳангоми сохтмони биноҳои нави «сабз» (тичоратӣ, ҷамъиятӣ, саноатӣ ва истиқоматӣ) тавассути истифодаи таҷҳизоти дорои сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмат пешбини менамояд
162. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
3.4. Истифодаи масолеҳи сохтмони «сабз» ҳангоми бунёди биноҳои нав	
163. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
164. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Истеҳсол ва истифодаи масолеҳи сохтмони аз ҷиҳати экологӣ тоза
165. Рамзи ТУНФИ	23.14.0 , 23.31.0 , 23.32.0 , 23.65.0 , 23.99.2, 23.99.3, 33.20.0 41.10.0, 41.20.1, 41.20.2, 41.20.1, 41.4. 43.29.8, 43.32.0
166. Тавсифот	Истифодаи масолеҳи баландсифати сохтмони аз ҷиҳати экологӣ тоза, масолеҳи каммасрафи барқию обӣ, системаи гармидиҳӣ, кондитсионерҳо, лифтҳо, эскалаторҳо, ҳисобкунакҳо ва насосҳо
3.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
167. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мавҷудияти стандартҳо ва сертификатҳои экологӣ, аз ҷумла ЛЭД (LEED), ЭДЧИ (EDGE), БРИАМ (BREEAM), ДЧНВ (DGNB) инчунин тамғаи самаранокии энергияи сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ
168. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
3.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
169. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
170. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
171. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
172. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
173. Иқтисодиёти даврагӣ	Истеҳсол ва истифодаи масолеҳи сохтмони аз ҷиҳати экологӣ тоза ҳангоми сохтмони биноҳои нави «сабз» (тичоратӣ, ҷамъиятӣ, саноатӣ ва истиқоматӣ) тавассути истифодаи таҷҳизоти аз ҷиҳати энергетикӣ самараноки дорои сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмат таъмин менамояд

174. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
3.7. Сохтмони инфрасохтори экологӣ	
175. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
176. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Амалисозии инфрасохтори экологӣ
174.Рамзи ТУНФИ	42.11.1, 81.30.0
178. Тавсифот	Истеҳсол ва истифодаи масолеҳи сохтмони аз ҷиҳати экологӣ тоза ҳангоми сохтмони роҳҳо, биноҳо, минтақаҳои «сабз», ҷойҳои фароғатӣ, иншоотҳои энергетикӣ ва обӣ
3.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
179. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мавҷудияти стандартҳо ва сертификатҳои экологӣ, аз ҷумла ЛЭД (LEED), ЭДҶИ (EDGE), БРИАМ (BREEAM), ДҶНВ (DGNB), инчунин тамғаи энергетикӣ (сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ)
180. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
3.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
181. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
182. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
183. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
184. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
185. Иқтисодиёти даврагӣ	Истеҳсол ва истифодаи масолеҳи сохтмони аз ҷиҳати экологӣ тоза ҳангоми сохтмони роҳҳо, биноҳо, минтақаҳои «сабз», ҳудудҳои фароғатӣ, иншоотҳои энергетикӣ ва обӣ тавассути истифодаи самараноки таҷҳизоти дорои сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмат таъмин менамояд
186. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
3.10. Сохтмон ва муосиргардонии биноҳои истиқоматии шахсӣ ва заминҳои наздиҳавлигӣ	
187. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
188. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Муосиргардонии иншоотҳо ҳангоми сохтмони хонаҳои истиқоматии шахсӣ ва заминҳои наздиҳавлигӣ
189.Рамзи ТУНФИ	35.11.5, 35.22.0, 36.00.0, 37.00.0, 38.11.0, 38.21.0, 38.32.3, 41.20.1, 43.21.1, 43.21.9, 43.242.3, 43.242.3. 43.31.0, 43.32.0, 43.33.0, 43.34.0, 43.91.0, 43.99.9
190. Тавсифот	Сохтмон ва муосиргардонии хонаҳои истиқоматии шахсӣ

	ва заминҳои наздиҳавлигӣ бо таъмини самаранокии энергетикӣ, риояи талаботи экологӣ, беҳтар намудани шароити санитарӣ, ҷорӣ намудани манбаъҳои алтернативии таъминоти неруи барқ, пайваستшавӣ ба гармидиҳии марказонидашуда ва таъминот бо об
3.11. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
191. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	На кам аз 15 фоиз таъмин намудани сарфаи захираҳои об, ҷорӣ намудани манбаъҳои алтернативии неруи барқ ва на камтар аз 15 фоиз коҳиш додани истифодаи энергия
192. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
3.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
193. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
194. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
195. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
196. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
197. Иқтисодиёти даврагӣ	Соҳтмон ва муосиргардонии биноҳои истиқоматии шахсӣ ва заминҳои наздиҳавлигӣ тавассути истифодаи таҷҳизоти дорои сатҳи баланди самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмат таъмин менамояд
198. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
3.13. Амалисозии инфрасохтори аз ҷиҳати экологӣ тоза	
199. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
200. Зербарҳои лоиҳаҳои экологӣ	Соҳтмон ва насби ҳоҷатхонаҳои мухтори аз лиҳози экологӣ тоза барои хонаҳои шахсӣ, кемпингҳо ва тиҷорати хурд
201. Рамзи ТУНФИ	37.00.0
202. Тавсифот	Соҳтмон ва насби ҳоҷатхонаҳои мухторӣ аз лиҳози экологӣ тоза барои хонаҳои шахсӣ, кемпингҳо ва тиҷорати хурд, аз ҷумла биоҳоҷатхонаҳо, ҳоҷатхонаҳои контейнерӣ, ҳоҷатхонаҳои хушк ва низомҳои септикӣ
3.14. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
203. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Таъмини коркарди 100 фоизи партовҳо бо пешгирии таъсири манфӣ ба экосистема ва таъмини истифодаи такрорӣ об

204. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
3.15. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
205. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
206. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
207. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
208. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
209. Иқтисодиёти даврагӣ	Соҳтмон ва насби ҳоҷатхонаҳои мухтори аз лиҳози экологӣ тоза барои хонаҳои шахсӣ, кемпингҳо ва тиҷорати хурд тавассути истифодаи таҷҳизоти сарфакунандаи энергия ва оби дорои сатҳи баланди самаранокии энергетика, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмат таъмин менамояд
210. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
4. Пешгирӣ ва назорати ифлосшавии ҳаво	
4.1 Тозакунии ҳаво аз ифлоскунандаҳои саноатӣ, пешгирии ифлосшавии ҳавои шахр ва истифодаи таҷҳизот барои тоза кардани ҳаво	
211. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
212. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Амалисозии тозакунии ҳаво аз ифлоскунандаҳои саноатӣ бо истифодаи таҷҳизот барои тоза кардани ҳаво ва пешгирии ифлосшавии ҳавои шахрҳо аз газҳои гулхонаӣ
213. Рамзи ТУНФИ	28.11.2, 28.13.1, 28.13.2, 33.12.2, 43.29.8
214. Тавсифот	Истифодаи таҷҳизот барои тоза кардани ифлоскунандаҳои саноатӣ, газҳои гулхонаӣ дар шахрҳо, таҷҳизот барои кам кардани ҳаҷми обҳои партови саноатӣ, таъмини гардиши такрорӣ ҳаво ва сӯзондани газҳои ихроҷшаванда
4.2. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
215. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Партовҳо ба ҳаво дар ҳудуди БАТ-АЕЛ (BAT-AEL), ки дар ҳуҷҷатҳои маълумотномавӣ оид ба технологияҳои бехтарини дастрас БАТ-БРЕФ (BAT BREFs), аз ҷумла талаботи Дастур оид ба партовҳои саноатӣ пешбинӣ шудаанд (дар мавриди ифлосшавии саноатӣ) муқаррар гардидаанд
216. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
4.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
217. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии	Татбиқнашаванда

иқлим	
218. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
219. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
220. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
221. Иқтисодиёти даврагӣ	Амалисозии тозакунии ҳаво аз ифлоскунандаҳои саноатӣ бо истифодаи таҷҳизоти тоза кардани ҳаво ва пешгирии ифлосшавии ҳавои шаҳрҳо аз газҳои гулхонаӣ тавассути истифодаи таҷҳизоти энергетикӣ ва сарфакунандаи об, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмат таъмин менамояд
222. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
4.4. Истеҳсол ва насби дастгоҳҳои гармидиҳии аз лиҳози экологӣ тоза барои хонаводаҳо ва субъектҳои соҳибкории хурду миёна	
223. Таснифи бахшҳо ва намудои фаъолият	
224. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Истеҳсол ва насби дастгоҳҳои гармидиҳии аз лиҳози экологӣ тоза барои хонаводаҳо ва субъектҳои соҳибкории хурду миёна
225. Рамзи ТУНФИ	27.52.0, 28.21.1, 43.33.0
226. Тавсифот	Истеҳсол, харидорӣ ва насби дастгоҳҳои гармидиҳии аз ҷиҳати экологӣ тоза, ки барои кам кардани ифлосшавии ҳаво, аз ҷумла радиаторҳои барқӣ (гармкунакҳо), таҷҳизоти гармкунакии муосири руизаминӣ ва ба девор насбшаванда равона карда шаванд
4.5. Меъёрҳои интиҳоб барои таъмини саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
227. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Коҳиши ҳадди ақалии партовҳои газҳои гулхонаӣ то ба 20 фоиз
228. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
4.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
229. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
230. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
231. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
232. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
233. Иқтисодиёти даврагӣ	Истеҳсол ва насби дастгоҳҳои гармидиҳии аз лиҳози экологӣ тоза барои хоҷагиҳои хонаводагӣ ва субъектҳои соҳибкории хурду миёна, ки дорои нишондоди

	баландтарини самаранокии энергетикӣ буда, имкони истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо
234. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
4.7 Коҳиш додани таназзул ва бадшавии ҳолати хоку замин	
235. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
236. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Коҳиш додани таназзул ва пешгирии бадшавии ҳолати хоку замин бо истифода аз таҷҳизоти муосир ва инфрасохтори зарурӣ барои барқарор намудани онҳо
237. Рамзи ТУНФИ	01.11.1- 01.30.0, 28.30.4, 39.00.0, 43.12.3
238. Тавсифот	Истифодаи таҷҳизоти муосир ва инфрасохтори зарурӣ барои барқарор кардани хоку замин, пешгирии таназзули хок, баланд бардоштани ҳосилнокии хоку замин, гузариш ба низоми устувори заминдорӣ органикӣ, таъмини технологияҳои муҳофизати хок ва сарфаи захираҳои истифодаи замин инчунин таъмини парвариши зироату навъҳои ба шароити табию маҳалӣ мутобиқшуда
4.8. Меъёрҳои интиҳоб барои таъмини саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
239. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
240. Асоси ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
4.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
241. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
242. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
243. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
244. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
245. Иқтисодиёти даврагӣ	Амалисозии чорабиниҳо оид ба коҳиши таназзул ва пешгирии бадшавии ҳолати хоку замин бо истифода аз таҷҳизоти муосир ва инфрасохтори зарурӣ барои барқарор намудани онҳо, бо истифода аз таҷҳизотҳои каммасрафи обу барқ бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо
246. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5. Истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва партовҳо	
5.1 Таъмини истехсол, харид ва насби технологияҳои нигоҳдорӣ ва тақсимои	

дурусти об	
247. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
248. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Таъмини истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ, нигоҳдории ва тақсимои дурусти об ва ҳифзи он тавассути истеҳсол, харид ва насби технологияҳои муосир
249. Рамзи ТУНФИ	01.61.2, 36.00.0, 37.00.0, 42.21.2
250. Тавсифот	Истеҳсол ва насби технологияҳои нигоҳдорӣ ва тақсимои об, тозакунии оби нӯшокӣ ва танзими сатҳи оби дарёҳо, инчунин чори намудани технологияи саноатии сарфакунии об бо истифода аз таҷҳизоти ченкунӣ, низоми обёрии сарфакорона дар кишоварзӣ, низоми пуркунии обҳои зеризаминӣ ва истифодаи такрорӣ об
5.2. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
251. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Кам кардани истеъмоли оби тоза, аз ҷумла 40 фоиз барои эҳтиёҷоти рӯзгор, 30 фоиз барои обёрӣ ва 70 фоиз барои эҳтиёҷоти саноативу техникӣ
252. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
5.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
253. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
254. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
255. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
256. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
257. Иқтисодиёти даврагӣ	Истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ, нигоҳдорӣ ва тақсимои дурусти об ва ҳифзи он тавассути истеҳсол, харид ва насби технологияҳои муосир бо дарназардошти роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмати онҳоро таъмин мекунад
258. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.4. Амалисозии низоми мониторинг, огоҳии пешакӣ ва воқуниши истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва ҳифзи онҳо	
259. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
260. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Татбиқи низоми мониторинг, огоҳони ва воқуниши пешакӣ дар истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва ҳифзи онҳо
261. Рамзи ТУНФИ	26.51.7, 84.25.0
262. Тавсифот	Ба роҳ мондани низоми мониторинг ва огоҳии пешакӣ аз тўфонҳо, хушксолӣ ва обхезӣ, инчунин амалисозии

	раванди ченкунии сифат ва миқдори об
5.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
263. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Истифодаи технологияи худназораткунанда, худтанзимкунанда, таҳлил ва ҳисоботдиҳии SMART (SMART) ва низоми мониторинги автоматикунонидашуда
264. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
5.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
265. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
266. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
267. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
268. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
269. Иқтисодиёти даврагӣ	Татбиқи низоми мониторинг, огоҳонӣ ва воқуниши пешакӣ дар истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва ҳифзи онҳо тавассути истехсол, харид ва насби технологияҳои муосир бо дарназардошти роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмати онҳоро таъмин мекунад
270. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.7. Истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва ҳифзи онҳо тавассути иншоотҳои обтозакунӣ	
271. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
272. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Истифодаи иншоотҳои обтозакунӣ барои ҷамъовариҳои захираи об ва ҳифзи онҳо
273. Рамзи ТУНФИ	36.00.0
274. Тавсифот	Ҷоринамоии таҷҳизот ва инфрасохтори тозакунии об инчунин таҷҳизоти хушккунӣ
5.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
275. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Оби нӯшокӣ бояд ба талаботи санитарӣ ва стандартҳои амалкунанда ҳангоми арзёбии арзишҳои ҳадди ақали таксономия, мувофиқат намояд. Оби техникӣ бояд ба хусусиятҳои техникий таҷҳизотҳои истифодашаванда мувофиқат намояд
276. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо

	(ҳангоми зарурат)
5.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
277. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
278. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
279. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
280. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
281. Иқтисодиёти даврагӣ	Истифодаи иншоотҳои обтозакуни барои ҷамъовариҳои захираҳои об ва ҳифзи онҳо тавассути истеҳсол, харид ва насби технологияҳои муосир бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркуни ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
282. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.10. Истифодаи оқилонаи захираҳои обӣ ва ҳифзи об тавассути зеристгоҳҳои тозакунии обҳои партов барои коркарди минбаъда	
283. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
284. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Таъмини истифодаи зеристгоҳҳои тозакунии обҳои партов барои коркарди минбаъда
285. Рамзи ТУНФИ	37.00.0
286. Тавсифот	Ба роҳ мондани таҷҳизотҳои коркарди обҳои партов, иншоотҳои тозакуни, шабакаҳои обҳои партов инчунин низоми истифодаи такрорӣ обҳои партовҳои маишӣ ва саноатӣ
5.11. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
287. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Истифодаи оби тозашуда аз руи таъиноташ барои истифодаи дубора
288. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккуни ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
5.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
289. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
290. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
291. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
292. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ

293. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини истифодаи зеристгоҳҳои тозакунии обҳои партов барои коркарди минбаъда тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки барои таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо ба роҳ мемонад
294. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.13. Истифодаи таҷҳизот барои ҷамъоварӣ ва ҷудокунии партовҳои маишӣ ва обҳои партов	
295. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
296. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Истифодаи таҷҳизот барои дар якҷо ҷамъкунӣ ва алоҳида ҷамъкунии партовҳои маишӣ
297.Рамзи ТУНФИ	28.12.0, 28.22.2, 28.22.3 28.22.5, 28.22.9, 38.11.0
298. Тавсифот	Ба роҳ мондани истифодаи таҷҳизот барои дар якҷо ҷамъоварӣ ва алоҳида ҷамъоварию партовҳои маишӣ, аз ҷумла нуқтаҳои ҷамъоварию ашёи хоми дуумдараҷа
5.14. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
299. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Партовҳои маишӣ бояд алоҳида ҷамъоварӣ карда шаванд, дар баробари инки ашёҳои хоми дуумдараҷа бошанд, барои коркард фиристода шавад
300. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
5.15. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
301. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
302. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
303. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
304. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
305. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини истифодаи таҷҳизот барои дар якҷо ҷамъоварӣ ва алоҳида ҷамъкунии партовҳои маишӣ ва обҳои партов тавассути роҳандозии таҷҳизоти бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
306. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.16. Амалисозии коркарди партовҳо ва истифодаи такрорӣ ашёи хоми дуумдараҷа	
307. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
308. Зербахши лоиҳаҳо	Таъмини ҷамъоварӣ, ҷудокунӣ ва коркарди партовҳо, инчунин аз нав истифодабарӣ ва безарар гардонии

экологӣ	партовҳои саноатии хатарнок дар иншоотҳои дахлдор
309.Рамзи ТУНФИ	28.22.9, 28.95.0, 28.96.0, 33.20.0, 38.12.0, 38.22.0
310. Тавсифот	Ба роҳ мондани истифодаи таҷҳизот барои ҷамъоварӣ, ҷудокунӣ, коркард, истифодаи дубора ва нобуд кардани партовҳои истеҳсолии хатарнок
5.17. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
311. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Мутобиқ кардан ба ҳуҷҷати замиравӣ оид ба бехтарин технологияи дастрас дар соҳаи коркарди партовҳо дар робита ба идоракунии партовҳо ва маҳсулоти иловагӣ, аз ҷумла партовҳои хатарноки саноатӣ
312. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
5.18. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
313. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
314. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
315. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
316. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
317. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини коркарди партовҳо ва истифодаи такрорӣ ашёи хоми дуумдараҷа тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин менамояд
318. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
5.19. Ҳифз ва барқарорсозии захираҳо бо таъмини истифодаи ашёи хоми дуумдараҷа дар истеҳсолот	
319. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
320. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Истифодаи ашёи хоми дуумдараҷа дар истеҳсолот
321. Рамзи ТУНФИ	38.11.0, 38.32.1, 38.32.2, 38.32.3
322. Тавсифот	Ба роҳ мондани коркарди ашёи хоми дуумдараҷа ва истеҳсоли маҳсулот бо истифода аз он
5.20. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар сабук кардани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
323. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Истифодаи на камтар аз 30 фоизи ашёи хоми дуумдараҷа дар таркиби маҳсулоти истеҳсолшуда
324. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)

5.21. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
325. Сабук кардани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
326. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
327. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
328. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
329. Иқтисодиёти даврагӣ	Истифодаи ашёи хоми дуҷумдараҷа дар истеҳсолот тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин менамояд
330. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6. Кишоварзии устувор, идоракунии захираҳои замин, хоҷагии ҷангал, ҳифзи гуногунии биологӣ ва экотуризм	
6.1 Амалисозии кишоварзии устувор тавассути истеҳсоли маҳсулоти кишоварзии органикӣ	
331. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
332. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Истеҳсоли маҳсулоти органикии кишоварзии растанипарварӣ ва чорвопарварӣ (ба истиснои нассочӣ)
333. Рамзи ТУНФИ	01.11.1- 01.64.0
334. Тавсифот	Ба роҳ мондани истеҳсоли маҳсулоти органикии кишоварзии растанипарварӣ ва чорвопарварӣ (аз ҷумла сохтмон ва истифодабарии иншоотҳо), ки ба стандартҳои аз лиҳози экологии тоза истеҳсолот ҷавобгӯ мебошад
6.2. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
335. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Стандартҳои дахлдори байналмилалӣ, байнидавлатӣ ё миллий барои маҳсулоти органикӣ, инчунин тамғагузории маҳсулоти органикӣ ва аз ҷиҳати экологӣ тоза Стандартҳои экологӣ ва сифатии истифодаи пеститсидҳо, нуриҳои минералӣ, доруҳои байторӣ, хӯроки чорво ва иловаҳои хӯроки чорво Усулҳои устувори пешбурди кишоварзӣ, аз ҷумла идоракунии партовҳо ва истифодаи самараноки захираҳои обӣ Усулҳои устувори ташкили занҷираи таҳвилҳо, истеҳсоли маҳсулоти органикӣ, ки дорои шаҳодатномаи байналмилалӣ, байнидавлатӣ ё миллии эътирофшуда мебошад
336. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)

6.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
337. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
338. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
339. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
340. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
341. Иқтисодиёти даврагӣ	Истеҳсоли маҳсулоти органикии кишоварзӣ (растанипарварӣ ва чорвопарварӣ) тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки барои истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
342. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6.4. Амалисозии кишоварзии устувор ва ба иқлим мутобиқшуда	
343. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
344. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Роҳандозии кишоварзии ба иқлим мутобиқшуда бо таъмини идоракунии устувори чарогоҳҳо ва чорводорӣ
345. Рамзи ТУНФИ	01.41.0-01.64.0
346. Тавсифот	Истеъмоли сарфакоронаи энергия ва об дар раванди обёрӣ, татбиқи стандартҳои чорводорӣ барои идоракунии таъмини устувори чарогоҳҳо ва мусоидат ба чорводорӣ босифату пурмаҳсул, таъмини самаранокии коркарди хоку замин бо мақсади пешгирии хушксолӣ, инчунин қорӣ намудани усулҳои устувори чорводорӣ
6.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани тағйирёбии иқлим	
347. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Кам кардани истеъмоли оби тоза (табӣӣ) на камтар аз 30 фоиз Истифодаи такрорӣ об Истифодаи манбаъҳои барқароршавандаи энергия Кам кардани ҳадди ақалли истеъмоли энергия на камтар аз 20 фоиз
348. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
6.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
349. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
350. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ

351. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
352. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
353. Иқтисодиёти даврагӣ	Роҳандозии кишоварзии ба иқлим мутобиқшуда бо таъмини идоракунии устувори чарогоҳҳо ва чорводорӣ тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
354. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6.7. Таъмини ҳифзи гуногунии биологӣ ва экосистемаҳо тавассути ҷангалсозӣ (ниҳолшинонӣ) ва барқарорсозии ҷангал	
355. Таснифоти бахшҳо ва фаъолиятҳо	
356. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Таъмини ҷангалсозӣ (ниҳолшинонӣ) ва барқарорсозии ҷангал
357. Рамзи ТУНФИ	02.10.
358. Тавсифот	Ба роҳ мондани ниҳолшинонӣ дар ҷангалҳо, бунёди дарахтзорҳои ҷавобгӯ ба стандартҳои РЕДД+ (REDD+) ва ВЕРРА (VERRA) ва бунёди минтақаҳои «сабз» дар атрофи маҳалҳои аҳолинишин
6.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
359. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
360. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
6.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
361. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
362. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
363. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
364. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
365. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини ҷангалсозӣ (ниҳолшинонӣ) ва барқарорсозии ҷангал тавассути роҳандозии таҷҳизотҳои каммасраф ва бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
366. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6.10. Амалисозии ҳифзи гуногунии биологӣ ва экосистемаҳо	

367. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
368. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Таъмини нигоҳдории гуногунии биологӣ ва экосистемаҳо
369. Рамзи ТУНФИ	91.04.2, 93.19.0
370. Тавсифот	Татбиқи лоиҳаҳо оид ба ҳифзи биосфера тавассути ҳимоя ва таъсису бунёди эконизомҳои таназзулшуда, бунёди минтақаҳои аз ҷиҳати экологӣ фаъоли зисти ҳайвоноти ваҳшӣ, аз ҷумла ботлоқзорҳо, кулҳо ва биёбонҳо
6.11. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
371. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
372. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
6.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
373. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
374. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
375. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
376. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
377. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини нигоҳдории гуногунии биологӣ ва экосистемаҳо тавассути роҳандозии таҷҳизот бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
378. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6.13. Мусоидат ба сайёҳии устувор тавассути пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасониҳои мусоидаткунанда ба рушди экотуризм	
379. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
380. Зербахши лоиҳаҳои «сабз»	Пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасониҳои мусоидаткунанда ба рушди экотуризм
381. Рамзи ТУНФИ	41.10.0-43.99.9, 64.19.1, 64.19.2, 64.19.3, 64.19.9, 64.20.0, 64.92.2, 64.92.9, 64.99.1. 85.10.0-85.60.9, 88.99.0
382. Тавсифот	Фароҳам овардани шароити мусоид барои рушди сайёҳии экологӣ, ҷалби аҳолии маҳаллӣ тавассути барномаҳои қарзии хурд, таъмини маърифати экологӣ ва бунёди инфрасохтор барои сайёҳии экологӣ
6.14. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	

383. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Риояи меъёрҳои қонунгузори кишвар дар самти фаъолияти сайёҳӣ Мутобиқат ба стандартҳои экологии миллӣ, байналмилалӣ ва байнидавлатии Истифодаи стандартҳои тамғагузори экологӣ дар соҳаи хизматрасонии сайёҳӣ Рушди хатсайрҳои сайёҳии экологӣ Пешниҳоди хизматрасонии ба стандартҳои эътирофшудаи миллӣ ва байналмилалӣи брендинги экологӣ мувофиқат кунанд
384. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
6.15. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
385. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
386. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
387. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
388. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
389. Иқтисодиёти даврагӣ	Пешниҳоди маҳсулот ва хизматрасониҳои мусоидаткунанда ба рушди экотуризм тавассути роҳандозии таҷҳизотҳои каммасраф ва бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикиву обӣ, ки имкони истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
390. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
6.16. Таъмини сайёҳии экологӣ тавассути идоракунии устувори меҳмонхонаҳо ва кемпингҳо	
391. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
392. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Таъмини идоракунии устувори меҳмонхонаҳо ва кемпингҳо
393. Рамзи ТУНФИ	55.10.1, 55.10.2, 55.10.3, 55.10.4, 55.20.0, 55.30.1, 55.30.2, 55.90.1
394. Тавсифот	Идоракунии меҳмонхонаҳо ва кемпингҳо мутобиқи стандартҳои миллӣ, байналмилалӣ ва байнидавлатӣ
6.17. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
395. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Роҳандозии стандартҳои экологии миллӣ, байналмилалӣ, байнидавлатӣ ва стандартҳои тамғагузори экологӣ дар соҳаи хизматрасониҳои меҳмонхонаҳо Татбиқи талаботи сертификатсияи экологӣ ва тамғагузори экологӣ

	Татбиқи стандартҳои эътирофшудаи байналмилалӣ барои бахши меҳмонхонаҳо, аз ҷумла системаҳо ба монанди Грин Лайф (Green Leaf), Иттиҳоди Аврупо Эколебл (EU Ecolabel) ва Нордик Сван (Nordic Swan)
396. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
6.18. Меъёрҳои нарасонидани зарари назаррас	
397. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
398. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
399. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
400. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
401. Иқтисодиёти даврагӣ	Таъмини идоракунии устувори меҳмонхонаҳо ва кемпингҳо тавассути роҳандозии таҷҳизотҳои самаранокии барқу обӣ, ки имкони истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
402. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
7. Нақлиёти аз ҷиҳати экологӣ тоза	
7.1 Роҳандозии воситаҳои нақлиёти камкарбон тавассути хариди онҳо	
403. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
404. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Амалисозии хариди воситаҳои нақлиёти камкарбон
405. Рамзи ТУНФИ	Ҳама гуна рамзи ТУНФИ (ҳама гуна фаъолияти ширкат)
406. Тавсифот	Хариди воситаҳои нақлиёти камкарбон, аз ҷумла автомобили барқӣ, автомобил бо сӯзишвории гидрогенӣ ва автомобилҳои гибридӣ
7.2. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
407. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	< 90 грамм CO ₂ e / км
408. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
7.3. Меъёрҳои нарасонидани зарари назаррас	
409. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
410. Мутобиқшавӣ ба	Меъёрҳои умумӣ

тағйирёбии иқлим	
411. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
412. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
413. Иқтисодиёти даврагӣ	Татбиқи хариди воситаҳои нақлиёти камкарбон бо истифодаи таҷҳизотҳои каммасраф, ки самаранокии имкони такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин менамояд
414. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
7.4. Роҳандозии воситаҳои нақлиёти камкарбон бо занҷираи таъминоти онҳо	
415. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
416. Зербахши лоиҳаҳои экологӣ	Амалисозии занҷираи таъминот барои истеҳсоли воситаҳои нақлиёти камкарбон
417. Рамзи ТУНФИ	27.20.0, 27.90.9, 29.10.2, 29.31.0
418. Тавсифот	Истеҳсоли воситаҳои нақлиёт ва ҷузъҳои (қисмҳои) асосӣ, аз ҷумла батареяҳои аккумуляторие, ки барои истифод дар автомобилҳои дахлдор пешбини мешаванд
7.5. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
419. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	< 90 грамм CO _{2e} / км
420. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
7.6. Меъёрҳои нарасонидани зарари назаррас	
421. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
422. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
423. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
424. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
425. Иқтисодиёти даврагӣ	Роҳандозии занҷираи таъминот барои истеҳсоли воситаҳои нақлиёти камкарбон тавассути истифодабарии таҷҳизотҳои самарабахши бо нишондоди баландтарини самаранокии энергетикӣ, ки истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо таъмин мекунад
426. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
7.7. Роҳандозии инфрасохтори нақлиёти ҷамъиятии мутобиқ ба талаботҳои экологӣ	

427. Таснифоти бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
428. Зербарзи лоиҳаҳои экологӣ	Рушди инфрасохтори нақлиёти ҷамъиятии мутобиқ ба талаботҳои экологӣ
429. Рамзи ТУНФИ	30.91.0, 30.92.1, 42.11.1, 42.13.0, 42.99.0, 49.31.1, 49.31.2, 49.31.3, 49.31.3, 49.39.0, 72.19.1
430. Тавсифот	Бунёди инфрасохтори нақлиёти ҷамъиятӣ аз ҷумла, низоми нақлиёти автобуси босуръат БРТ (BRT) ва инфрасохтори ҷамъиятии велосипедронӣ
7.8. Меъёрҳои интиҳоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
431. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Барои нақлиёти ҷамъиятӣ 50 грамм CO ₂ е /як мусофир/км Барои инфрасохтори велосипедронӣ ягон маҳдудият вуҷуд надорад
432. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
7.9. Меъёрҳои нарасонидани зарари ҷиддӣ	
433. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
434. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
435. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
436. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
437. Иқтисодӣ ва даврагӣ	Татбиқи инфрасохтори нақлиёти ҷамъиятӣ бо дарназардошти талаботҳои экологӣ тавассути истифодаи таҷҳизотҳои самарабахши барқӣ, ки бо таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубора дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо ба роҳ мемонад
438. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ
7.10. Амалсозии инфрасохтори нақлиёти камкарбон	
439. Таснифи бахшҳо ва намудҳои фаъолият	
440. Зербарзи лоиҳаҳои тозаии экологӣ	Роҳандозии инфрасохтори нақлиёти камкарбон
441. Рамзи ТУНФИ	42.11.1- 42.13.0, 42.99.0, 45.20.2
442. Тавсифот	Бунёди инфрасохтори махсусгардонидашуда барои пуркунии сӯзишворӣ ва истифодабарии намудҳои нақлиёти электрикӣ ва гибриди аз ҷумла электромобилҳо, троллейбусҳо, автобусҳои барқӣ, бо таъмини технологияҳои аз ҷиҳати экологӣ беҳатар ва таъсири ҳадди ақал камдошта ба муҳити зист

7.11. Меъёрҳои интихоб барои саҳми назаррас дар коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	
443. Нишондиҳандаҳои ҳаддӣ	Бе маҳдудият
444. Асос ва истинодҳо	Истинодҳои иловагӣ, асосноккунӣ ва сарчашмаҳо (ҳангоми зарурат)
7.12. Меъёрҳои нарасонидани зарари назаррас	
445. Коҳиш додани оқибатҳои тағйирёбии иқлим	Татбиқнашаванда
446. Мутобиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим	Меъёрҳои умумӣ
447. Истифодаи устувори захираҳои об	Меъёрҳои умумӣ
448. Ифлосшавӣ	Меъёрҳои умумӣ
449. Иқтисодиёти даврагӣ	Роҳандозии инфрасохтори нақлиёти камкарбон тавассути роҳандозии таҷҳизотҳои самаранокии обу энергетикӣ, ки таъмини истифодаи такрорӣ, барқароркунӣ ё коркарди дубораро дар анҷоми муҳлати хизмати онҳо ба роҳ мемонад
450. Гуногунии биологӣ	Меъёрҳои умумӣ

4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

12. Татбиқи самараноки Низом иштироки бонкҳо, ташкилотҳои маблағгузори хурд, ташкилотҳои қарзии ғайрибонкӣ ва ниҳодҳои дигари молиявиро аз рӯи самтҳои зерин таъмин мекунад:

1) меъёрҳо ва талаботи Низом ба раванди арзёбии лоиҳаҳо, сиёсати қарздиҳӣ ва қарорҳои сармоягузорӣ ворид шудаанд;

2) пешниҳоди қарзҳои имтиёзнок, қарзҳои «сабз» ва барориши вомбаргҳои «сабз» ва иҷтимоӣ;

3) роҳандозии механизмҳои тақсими хавф;

4) тақвияти шаффофият ва таъмини маблағгузори устувор тибқи меъёрҳои ягонаи ҳисоботдиҳӣ.

13. Низом таснифоти категорияҳои лоиҳаҳои «сабз» (аз ҷумла ҳадди ниҳоии миқдорӣ ва сифатӣ) –ро анҷом дода барои баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираҳои мавҷудаи табиӣ, коҳиш додани таъсири манфӣ ба муҳити зист, беҳбудии истифодаи самаранокии энергия, коҳиш додани тағйирёбии иқлим ва мутобиқшавӣ ба он равона шудааст.

14. Низом ба гузариши Ҷумҳурии Тоҷикистон ба иқтисодиёти аз ҷиҳати экологӣ устувор, мутобиқ намудани қонунгузори кишвар ба стандартҳо дар самти иқтисоди «сабз», ҷалби сармоягузорӣ, маблағгузори

«сабз» ва таҳкими ҳамкориҳои байналмилалӣ дар самти иқтисоди «сабз» мусоидат ва танзим менамояд.